

Sygn. akt III U 288/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2018r. w Suwałkach

sprawy **S. F.**

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

w związku z odwołaniem S. F.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 21 marca 2018 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 21.03.2018 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, powołując się na przepisy ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2336 ze zm.), odmówił S. F. prawa do emerytury rolniczej.

Swoje stanowisko uzasadniał brakiem wymaganego stażu ubezpieczeniowego. Do ubezpieczenia rolniczego organ rentowy nie uwzględnił okresów od 26.10.1973 r. do 16.10.1975 r. i od 01.07.1981 r. do 15.03.1987 r. zgłaszanych jako okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, ponieważ pokrywają się one z okresami pracy zawodowej i podlegania z tego tytułu innemu ubezpieczeniu. Wyklucza to również możliwość stałej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Za udowodnione organ rentowy uznał 16 lat 6 miesięcy i 29 dni ubezpieczenia, przy wymaganych 25 latach.

W odwołaniu od tej decyzji S. F. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury rolniczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

S. F. (ur. (...)) w dniu 11.10.2017 r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę rolniczą. Wnioskodawca był uprawniony renty z tytułu niezdolności do pracy ustalonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Pierwsza decyzja w tym zakresie została wydana 15.04.2009 r. i na jej podstawie prawo do świadczenia rentowego przyznano na okres od 23.02.2009 r. do 31.03.2010 r. Kolejną decyzją przyznano prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od 01.04.2013 r. do 30.04.2014 r., a następną od 01.05.2014 r. do 04.10.2018 r. (k. 16 akt KRUS). W toku postępowania odwołujący wskazał, iż z uwagi na ukończenie wieku emerytalnego nabył prawo do emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z powszechnego systemu ubezpieczeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił żadnych okresów pracy w gospodarstwie rolnym (k. 25 i 27 akt KRUS), a jedynie okresy podlegania powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu tj. od 26.10.1973 r. do 16.10.1975 r., od 01.07.1981 r. do 31.12.1990 r. od 01.01.1991 r. do 22.02.2009 r. (okresy składowe) oraz od 05.11.2007 r. do 07.02.2008 r. i od 25.08.2008 r. do 22.02.2009 r. (okresy nieskładkowe). W sumie Zakład uwzględnił 29 lat 7 miesięcy i 14 dni okresów składowych i 9 miesięcy i 2 dni okresów nieskładkowych.

Do okresów podlegania rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu Kasa uwzględniła okresy: od 04.04.1968 r. do 25.10.1973 r., od 17.10.1975 r. do 30.06.1977 r., od 01.07.1977 r. do 30.06.1981 r. (praca w gospodarstwie rolnym rodziców), od 16.03.1987 r. do 31.12.1988 r. (własne gospodarstwo rolne), od 01.01.2009 r. do 30.06.2009 r. i od 01.04.2010 r. do 08.04.2013 r. (raport ustalenia uprawnień do świadczenia k.38 akt rentowych KRUS).

Na okoliczność zatrudnienia w Ochotniczej Straży Pożarnej w B. od 01.07.1981 r. do 31.12.1990 r. odwołujący przedłożył świadectwo pracy z 31.12.1990 r. (k. 34 akt KRUS), z którego wynikało, że był zatrudniony na stanowisku mechanika sprzętu silnikowego (pożarniczego).

Okres pracy w OSP został w całości uwzględniony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu wnioskodawcy prawa do renty, ale również częściowo zaliczony przez Kasę (od 16.03.1987r. do 31.12.1988 r.) tj. od daty nabycia przez odwołującego gospodarstwa rolnego do okresu, w którym możliwe było „podwójne” ubezpieczenie. Sporny pozostawał zatem okres od 01.07.1981 r. do 15.03.1987 r. i od 01.01.1989 r. do 31.12.1990 r.

Na okoliczność wykonywania przez odwołującego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz własnym w spornym okresie, dopuszczono dowód z zeznań świadka A. K., który również pracował w OSP w B.. Wynikało z nich, że odwołujący pracował w gospodarstwie rolnym i zajmował się jego prowadzeniem, a w ramach zatrudnienia w OSP brał udział w akcjach gaśniczych i dbał o porządek sprzętu po powrocie z akcji. W OSP wnioskodawca pracował jako kierowca.

Sąd zważył, co następuje :

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2336 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

S. F. nie spełnił warunku stażu ubezpieczenia emerytalno – rentowego, który wynosi co najmniej 25 lat. W toku postępowania przez Kasą wnioskodawca wykazał 16 lat 6 miesięcy i 29 dni ubezpieczenia, a postępowanie sądowe nie spowodowało wzrostu tego stażu .

W odwołaniu wnioskodawca kwestionował nieuwzględnienie okresu od 26.10.1973 r. do 16.10.1975 r. i od 01.07.1981 r. do 15.03.1987 r. Oba okresy zostały uwzględnione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Odnośnie pierwszego tj. od 26.10.1973 r. do 16.10.1975 r. dot. odbywania zasadniczej służby wojskowej, odwołujący nie przedstawił żadnej argumentacji, która jego zdaniem miałaby uzasadniać uwzględnienie go również do stażu ubezpieczenia rolniczego. Natomiast w odniesieniu do drugiego okresu, powoływał się na jednoczesną pracę w gospodarstwie rolnym rodziców,

a później prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego. Odwołujący próbował wykazać, że praca w gospodarstwie rolnym nie kolidowała z jego zatrudnieniem w OSP i dlatego okres ten powinien zostać zaliczony również przy rozpoznaniu wniosku o emeryturę rolniczą.

Przesłankę podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, określoną w ramach art. 19 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, precyzuje dyspozycja art. 20 ust. 1 tej ustawy, w świetle której do wymaganych okresów ubezpieczenia zalicza się okresy: podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990 (pkt 1); prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r. (pkt 2), a także okresy, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi (pkt 3) czyli z przepisami ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270). Jednocześnie na mocy wprowadzonego w życie z dniem 08.01.2009 r. - przepisu ust. 3 art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, możliwość uwzględnienia w poczet wymaganego do nabycia emerytury rolniczej okresu ubezpieczenia wskazanego w przepisie art. 20 ust. 1 pkt 3 tej ustawy została wyłączona w stosunku do osób urodzonych po dniu 31.12.1948 r. Potwierdza to również stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z 09.03.2011 r. sygn. III UK 83/10, zgodnie z którym urodzeni po 31.12.1948 r. nie mają prawa do zaliczenia do okresów wymaganych do emerytury rolniczej okresów, od których zależy prawo do emerytury w systemie powszechnym. Ponadto system ubezpieczenia społecznego rolników jest odrębny od systemu ubezpieczenia powszechnego.

Mając na uwadze wyrok Sądu Najwyższego z 8.05.2007 r. sygn. II UK 164/06 należało stwierdzić, że nawet jeśli wnioskodawca wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym po pracy zawodowej, to okres ten nie mógł zostać zaliczony podwójnie tj. w dwóch systemach ubezpieczenia społecznego - powszechnym i rolniczym. Zasadą jest jednokrotne zaliczenie każdego z okresów ubezpieczenia, a w gestii wnioskodawcy leży wybór systemu, do którego chce zaliczyć dany okres. Takiego wyboru odwołujący dokonał składając wniosek o rentę w systemie pracowniczym i na przestrzeni lat uzyskując świadczenie rentowe, a następnie emeryturę.

W konsekwencji powyższego, z uwagi na treść art. 20 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, do stażu wymaganego do nabycia prawa do emerytury rolniczej nie mogą zostać zaliczone okresy ubezpieczenia w systemie powszechnym, czyli okresy wyłączenia z rolniczego ubezpieczenia społecznego z uwagi na pozostawanie w stosunku pracy i podleganie ubezpieczeniom społecznym, jako pracownik w ZUS.

Sąd zwraca również uwagę, że nawet przy hipotetycznym zaliczeniu do ubezpieczenia rolniczego okresu pracy w OSP, przy uwzględnieniu już okresu zaliczonego przez Kasę, wnioskodawca nadal nie miał wymaganego na gruncie art. 19 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników okresu 25 lat podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, a jedynie 24 lata, 3 miesiące i 14 dni. Rozważania te dotyczą okresu od 01.07.1981 r. do 15.03.1987 r. i od 01.01.1989 r. do 31.12.1990 r.

Wskazując na powyższe, zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

mt